

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa M.K.
przeciwko M.T. i J.G.
o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 lipca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego J.G.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 lutego 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz
zasądza od J.G. na rzecz M.K. kwotę 7.200 (siedem tysięcy
dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi

kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik pozwanego J.G. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 lutego 2016 r., wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparła na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Uzasadniając oczywistą zasadność skargi kasacyjnej pełnomocnik pozwanego wskazała, że pomimo niespełnienia „zdecydowanej większości” przesłanek Sądy orzekające w sprawie zastosowały art. 527 k.c.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona, powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia.

Tych wymagań uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia. Pełnomocnik pozwanego nie przedstawiła argumentów, które uzasadniały twierdzenie, że podczas ferowania zaskarżonego orzeczenia doszło do takich uchybień w zakresie stosowania prawa, które miałyby charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom. Szczegółowa analiza prowadzi ponadto do wniosku, że w sprawie nie doszło do oczywistego naruszenia art. 527 k.c. Ustalony przez Sądy orzekające stan faktyczny pozwalał na zastosowanie tego przepisu.

Odnosząc się tylko ubocznie - ze względu na ograniczenia wynikające z przedsądowego etapu postępowania - do podstaw skargi, Sąd Najwyższy stwierdził, że pomimo oparcia skargi na zarzutach naruszenia przepisów postępowania, nie mogły one odnieść skutku. Zakres wyłączenia z art. 398³ § 3 k.p.c. obejmuje zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, w tym zarzut naruszenia art. 231 k.p.c. dotyczący ustalania faktów na podstawie domniemania faktycznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2014 r., I CSK 544/14, OSNC-ZD 2016, nr 1, poz. 4). Nie mógł także odnieść skutku zarzut naruszenia „art. 232 k.p.c. w zw. z art. 527 § 3 k.c. i w zw. z art. 382 k.c. przez obciążenie pozwanych negatywnymi skutkami niewskazania dowodów co do faktów, z których korzystne dla siebie skutki prawne wywodziła strona powoda (...)”. Art. 232 k.p.c. dotyczy ciężaru wskazywania dowodów przez strony i zezwala na dopuszczenie przez sąd z urzędu dowodów nie wskazanych przez stronę. W postępowaniu drugoinstancyjnym może on mieć tylko odpowiednie zastosowanie, tj. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., a przepis ten nie został powołany w skardze. Należy ponadto zaznaczyć, że uzasadnienie tego zarzutu odnosi się do skutków niesprostania ciężarowi dowodu w znaczeniu materialnym, to znaczy prawnej oceny negatywnego wyniku postępowania dowodowego, który reguluje - nie powołany w skardze - art. 6 k.c., nie zaś art. 232 k.p.c. Z kolei zarzut naruszenie art. 382 k.p.c., stanowiący dyrektywę orzekania przez sąd drugiej instancji na podstawie materiału zebranego w Sądach obu instancji, aby mógł odnieść skutek musiałby zostać poparty wykazaniem, że Sąd drugiej instancji pominął materiał zgromadzony na podstawie przeprowadzonych dowodów. Zarzut pominięcia (niedopuszczenia) dowodów, które zostały zgłoszone, lecz bezzasadnie nieprzeprowadzone nie może być skutecznie wykazywany wyłącznie w płaszczyźnie naruszenia art. 382 k.p.c., lecz w powiązaniu z przepisami stanowiącymi w jakich sytuacjach sąd pierwszej i drugiej instancji może pominąć dowody (art. 217 § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). W przypadku twierdzeń i dowodów, które nie mogły być powołane w sądzie pierwszej instancji zarzut ich bezzasadnego pominięcia formułowany jest w płaszczyźnie naruszenia art. 381 k.p.c. W skardze żaden z tych przepisów nie został wskazany jako naruszony. W konsekwencji Sąd Najwyższy oceniał przesłankę „oczywistej zasadności skargi

kasacyjnej” (art.398⁹ pkt 4 k.p.c.) w oparciu o ustalony w sprawie stan faktyczny, a w jego świetle twierdzenie, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia art. 527 k.c., nie zostało wykazane.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek powoda zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 7 w zw. z 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

jw